

Vandstæretælling DOF Østjylland.

Rapport.

Vinteren 2025 (1. – 16. februar).

(Foto Torben Hvid)

Indledning.

Det er andet år, DOF Østjylland gennemfører en vintertælling af Vandstær. Første gang 2024, i samarbejde med DOF SydØstjylland, og det gjorde vore to lokalafdelinger igen i år. Projektet blev introduceret igennem lokalforeningens hjemmeside og på Facebookgruppen DOF Østjylland. Her kunne spørgsmål og kommentarer fremføres til støtte for optællingen. Feltudvalget stod for afviklingen.

Resultater.

Observationerne blev lagt ind på DOF basen, og herfra er resultatet gjort op.

Vandløb	DOFbase-lokaliteter	Antal Vandstære
Spørring Å	Spørring Å Spørring – Lilleåen, Spørring Å opstrøms Spørring	2 – 4
Lilleåen	Kollerup Vandmølle/Mølleskov	1
Lyngbygårds Å	Snåstrup Mølle ved Lyngbyg.å	2
Aarhus Å	Harlev Mølle, Kollens Mølle (Jeksen Bæk)	2
Egåen	Egåen Gråmølle – Egå Engsø, Egåen Kasted – Nymølle	2
Giber Å	Skovmøllen ved Giber Å, Giber Å Skovmøllen – havet, Moesgård Storskov	1 – 2
Thorsbæk	Thorsmølle/Thorsbæk/møllesøer	1
Gudenåen	Silkeborg Papirfabrik (slusen)	1
Lystrup Å	Lystrup Å, Kulsø – Salten Å	3
Gjern Å	Søbyvad/Mølkær	1
Granslev Å	Granslev Å/ådal Søbygård Sø-Vrangstrup, Pøt Mølle og bæk, Pøt Mølle Skov, Voermølle Bakker	3 – 4
Ry Møllekanal	Lillesø og Ry Møllekanal, Ry	1 – 2
Ørum Å	Kni/Ørbæk	1
Hevring Å	Hevring Å Tustrup-Nymølle-Nielstrup	1
Nimtofte Å	Nimtofte Å, Nimtofte	2
Ulstrup Å	Ulstrup Ådal	1
Hovmølle Å	Stubbe Enge øst for Stubbe Sø, Stubbe Sø	1 – 2
Samlet resultat		25 – 32

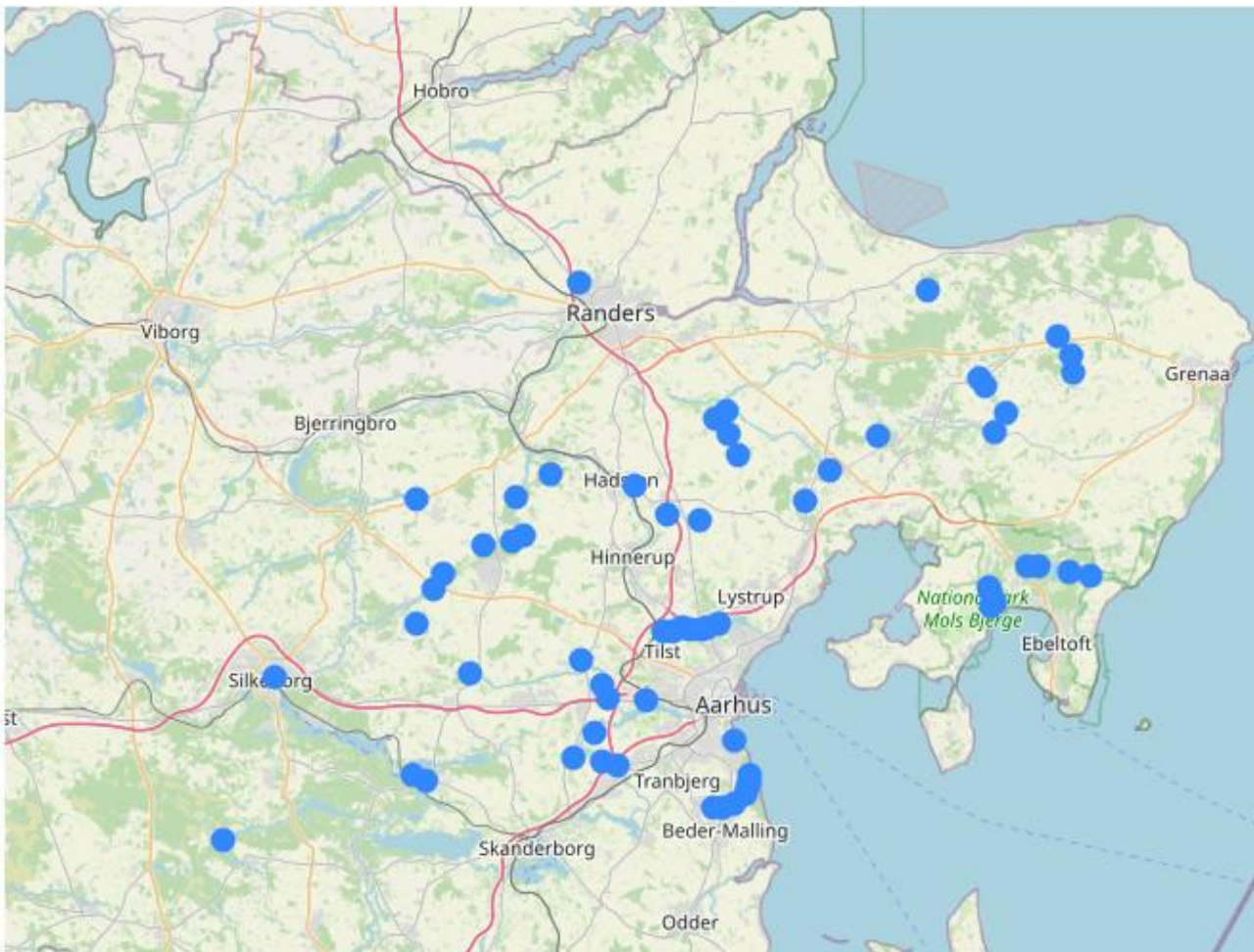
2024 og 2025 kan nu sammenlignes. I år blev der rapporteret Vandstær fra 17 vandløb (med sideløb), et mere end sidste år. 13 vandløb var tilfælles med 2024, i år suppleret med 4 nye holdt op overfor 3, som der blev rapporteret 2024, men ikke i år.

2025 angiver et minimumstal på 25 sete Vandstære (max. 32) , lidt flere end i 2024 med 22-27 individer. På 10 lokaliteter/vandløbsstrækninger blev set mere end et individ, imod 8 i 2024.

Antallet af besøgte steder må anses for ganske tilfredsstillende. Nogle observatører valgte at gå specifikke strækninger langs vandløbet, og det gav i flere tilfælde mere end 1 observeret

Vandstær. Andre valgte at besøge velegnede specifikke steder. ¹

Det opgøres, at 40 personer lagde observationer ind på DOF basen, såvel observerede Vandstære og nulobservationer. Der blev gjort 90 plus observationer, og 42 nulobservationer.² Feltudvalgets opfattelser er, at velkendte lokaliteter stort set alle blev besøgt, og at potentielle opholdssteder derfor overvejende blev godt dækket ind.

(kortet viser antal steder, hvor Vandstær er registreret både som plus og nul-observationer)

¹ Et velegnet opholdssted for Vandstæren vil være et vandløb med frisk, klart og rent rindende vand i et vandløb, med ikke for stor vanddybde. Bunden gerne med grusbunker og store sten. Vandløbet gerne i et slynget forløb, evt. omgivet af træer.

² Her kan det bemærkes, at et individ af en Vandstær godt kan været set af op til flere observatører i optællingsperioden.

Diskussion.

Valg af optællingstidspunkt.

De første Vandstære for vinteren ankom til Østjylland ganske som vanligt, dvs. medio oktober. Optællingsperioden i februar anser feltudvalget som fint anvendeligt, Vandstæren har da etableret sig på opholdsstedet, og i mange tilfælde var den allerede set dér, før optællingsperioden.

At Uge 6 og 7 vælges til vinterttællingen, vil der være god grund til at fortsætte med, dels fordi det giver sammenligningsgrundlag for tidligere, og fordi det bliver udført i samme tidsrum som med DOF SØ Jylland.

Året og vejret.

Hvordan vejrforholdene har spillet ind for indtrækket af Vandstær fra Norge og Sverige ?

Det har været et mildt efterår og vinter ved være nordiske nabolande, så det har måske betydet at flere af fuglene har afholdt sig fra at trække . Det kunne undersøges via de to andre landes fugledatabaser.³ Vejret har været gennemgående mildt i vores område med vandstand, gennemgående lavere end sidste år på kernelokaliteter. Det har betydet, at Vandstæren ikke i samme grad som sidste år har trukket op i sideløbene, men har etableret sig på de mere velkendte lokaliteter.

Indtagelse af fødeterritorier.

Måske det også har betydet, at konkurrencen om en god standplads har været mindre, således at en lokalitet/vandløbsstrækning har kunne rumme ophold af mere en et individ. I år blev der i hvert fald rapporteret mere end 1 individ ved 10 vandløb, imod 8 sidste år.

Optællingsmetode.

Det stod observatøren frit at vælge hvor der skulle søges, ligeledes hvordan søgningen skullegøres.

Afsluttende bemærkninger.

Feltudvalget vil sige deltagerne en stor tak for jeres bidrag:

³ Andre vintergæster som Silkehale og Sjagger har der været færre af i Danmark denne vinter.

Vi vil gerne takke alle jer, der har brugt tid og kræfter på at lede efter Vandstære og registrere jeres resultater i DOFbasen. Uden jeres engagement og store indsats havde vi ikke fået dette års overblik over vinterbestanden af Vandstære i Østjylland. En særlig tak skal igen lyde til Nina Rosendahl Larsen, der er DOF's arts koordinator for Vandstær og koordinator for vandstæretællingerne i DOF Sydøstjylland, for inspiration og sparring i hele forløbet.

2026- Hvad så ?

Et par spørgsmål rejser sig vedrørende hvordan Vandstære projektet organiseres næste år.

Var annonceringen tilpas god, var kommunikationen i

observationsperioden tilstrækkelig/ god nok ? Og var den valgte "løse" organisering

ok, eller skal der næste år gøres en strammere organisering, det kunne være at

udpege lokaliteter, som skal besøges og hvem gør det..?

For vi regner jo med en ligeså god indsats fra alle I fugleglade mennesker næste år 😊

Mvh.

Feltudvalget DOF Østjylland, ved

Gøran Jakobsen

Torben Hvid

Niels Kristian Bech Jensen